
GENTSE MEMORIEDAGEN: 4-5 FEBRUARI

4 februari 1561:

Iemands neus afbijten zou u tegenwoordig hoogstens een paar maanden verblijf in de Nieuwe Wandeling kosten, maar vroeger hielden de rechters er een andere mening op na: "Den IVden sporcle (was een man) ghegeeselt totten bloede en ghebannen XII jaer uter vrijheyt ende pandynghe deser stede, omme dat hij ende sijne huusvrauwe eene jonghe dochtere heuren neuse afghesneden hadden" (MEMORIEBOEK).

4 februari 1651:

Bisschop Triest sticht het "Werk der Twaalf Hemden", "...om den nood te helpen lenigen van de armen te Gent...". Daartoe bezet hij een erfelijke rente van 50 pond groten per jaar. Met dat inkomen zullen op de eerste zondag van elke maand in Sint-Baafs, na de mis van de fundatie der broden, worden uitgedeeld: zes manshemden en zes vrouwenhemden, elk van 2 gulden 't stuk, aan 12 armen van de stad, zogenaamde "noodlijdende lieden die niet uit bedelen gaan".

4 februari 1716:

Op 29 oktober 1709 werd het eerste Barrièretraktaat gesloten. In dat verdrag erkende "Holland" de Hannoveraanse opvolging in Groot-Brittannië terwijl de Britse koningin beloofde dat, na de vredesluiting in de Zuidelijke Nederlanden een "Hollandse" Barrière tegen Frankrijk mocht komen. Daarvoor werd bezettingsrecht toegekend in 19 plaatsen: Nieuwpoort, Veurne, Fort Knokke, Ieper, Menen, Rijsel, Doornik, Condé, Valenciennes, Maubeuge, Charleroi, Namen, Lier, Halen, Fort De Parel, Fort Sint-Filips, Damme, Dendermonde en Gent. In geval van een nieuwe Franse inval zouden de Hollanders dan als eersten weerstand kunnen bieden tegen Frankrijk. Eind augustus 1714 was de vrede zeer nabij. Behalve de aanwezigheid van één Engels garnizoen in het kasteel van Gent, en nog enkele Beierse bataljons in Luxemburg, bevonden er zich nog alleen maar "Hollandse" troepen in ons land. Op 15 november 1715 werd het definitief vredesverdrag ondertekend: de Zuidelijke Nederlanden zouden nu onder Oostenrijkse soevereiniteit komen. De Oostenrijkse keizer was echter niet akkoord om te Gent nog Hollandse troepen te laten legeren. Het nieuwe Barrièretraktaat sloot ondermeer Gent uit van bezettingsrecht. Op 4 februari 1716 droegen "Engeland" en "Holland" ons land over aan de Oostenrijkse keizer (DE SCHRUYVER R., De Oostenrijkse aanspraken op de Spaans-Habsburgse erfenis... in Oostenrijks België, 1987, p. 29).

4 februari 1835:

Wij lezen in de Gazette van Gend: "Eene stoute diefte is voorleden zaterdag in de kerk van Sint-Baefs gepleegd. Gedurende den lykdienst voor gravin de Thiennes was een persoon in de boven-kerk eene kapel ingetreden en had aldaer een tapyt opgerold. Ziende dat men hem in zijn werk niet kwam stooren, heeft hy het tapyt opgenomen en is met hetzelfde de kerk uytgegaen. Eenige aanwezige personen hadden vermoeden wegens dezen persoon opgevat en er kennis aen de kerk-bediende van gegeven. Men heeft den dief in de kruysstraet achterhaeld en hem in den Mammelokker in hechtenis gezet.

4 februari 1862:

Geboorte te Gent van Monseigneur Gabriël Van den Gheyn, de "vader" van het Lam Gods, waaraan hij niet minder dan 25 bijdragen wijdde. Van hem mocht

burgemeester Claeys, in 1955, terecht zeggen: "Uw onder alle oogpunten gezegend leven heeft u werkelijk geheel gewijd aan de belangen der gemeenschap waartoe u behoort. U heeft door de verdienstelijkheid van uw lange loopbaan aan uw stad en aan uw land de vruchten van uw uitzonderlijke talenten zeer mild geschonken".

5 februari 1790:

Enkele weken na de uitroeping van de "Vereenigde Belgische Staeten", door de Staten-Generaal, wordt te Gent een "Bureau Patriotique" geopend waar men kan inschrijven voor het onderhoud van één of meer soldaten voor een gans jaar.

5 februari 1798:

De Fransen, die reeds de meeste klokken uit de kerken hebben weggehaald, bevelen dat de overgebleven klokken enkel nog zullen mogen luiden om de overwinningen van de Franse Republiek aan te kondigen.

5 februari 1806:

Het begin van de 19de eeuw was op artistiek gebied ongelukkig: men had niet de minste eerbied voor de gotische kunst of voor de schilderijen van de Vlaamse primitieven. Wij geven u een staaltje van die "kunstzin": Op 5 februari 1806 beslist de kerkfabriek van het Heilig Kerst enkele verbeteringen aan te brengen aan de kerk, ondermeer het bedekken van de mooie gotische pijlers met zwaar metselwerk en een dikke pleisterlaag. Die "verbetering" werd pas in 1855 weer verwijderd.

5 februari 1831:

Alle klokken van de Gentse kerken luiden hardop en de beiaard speelt om het nieuws aan te kondigen dat de hertog van Nemours tot koning der Belgen werd verkozen. Drie dagen later zal men echter vernemen dat de hertog de Belgische kroon heeft geweigerd. (Louis Charles Philippe Raphaël van Orleans, hertog van Nemours, °25-10-1814 en †26-6-1896, was de tweede zoon van Louis Philippe, koning van Frankrijk. Hij werd op 3 februari 1831 door het Nationaal Congres te Brussel tot koning der Belgen verkozen, maar de Londense gezantenconferentie sprak haar veto uit over deze verkiezing en Louis Philippe droeg zijn zoon op de kroon te weigeren. Hij maakte de veldtocht van 1831-32 tegen de Nederlanders mee. In 1836-37 streed hij in Algerije en leefde na de Februari-revolutie tot 1871 in Engeland. Tijdens de Derde Republiek was hij tot 1879 divisie-generaal. De wet van 23 juni 1886 noodzaakte hem Frankrijk te verlaten).

Ronald DE BUCK